

Banglades

Az Európai Parlament 2007. szeptember 6-i állásfoglalása Bangladesről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bangladesről szóló korábbi állásfoglalásaira, és különösen a 2006. november 16-i állásfoglalására¹,
  - tekintettel a bangladesi ügyvivő kormány által 2007. január 11-én kihirdetett szükségállapotra,
  - tekintettel az Elnökségnek az EU nevében kiadott 2007. január 16-i, a legújabb bangladesi politikai fejleményekre vonatkozó nyilatkozatára,
  - tekintettel az EU trojkájának 2007. júniusi bangladesi látogatására,
  - tekintettel az Európai Közösség és a Bangladesi Népköztársaság között létrejött, a partnerségről és a fejlesztésről szóló együttműködési megállapodásra²,
  - tekintettel az Egyesült Nemzetek Szervezete főtitkárának Bangladesről szóló 2007. július 17-i nyilatkozatára,
  - tekintettel eljárási szabályzata 115. cikkének (5) bekezdésére,
- A. mivel a 2007. január 22-ére tervezett bangladesi parlamenti választásokat a hozzájuk kapcsolódó erőszakos cselekményeket követően a felső bíróság 2007. január 29-i határozata alapján elhalasztották, és a jelenlegi bejelentések szerint 2008 vége előtt kerül sor megtartásukra;
- B. mivel a szükségállapot kihirdetését megelőzően a politikai helyzetet a fő politikai szereplők közötti párbeszéd elutasítása, a személyes ellentétek, az olykor előforduló erőszak, illetve a kiugróan magas szintű korrupció jellemezte;
- C. mivel 2007. január 11-én kihirdették a szükségállapotot és Fakhruddin Ahmed, a központi bank volt elnöke vette át a párton kívüli ügyvivő kormány vezetését, a korrupció felszámolásának céljával;
- D. mivel az EU választási megfigyelő küldöttsége 2007. január 22-én felfüggesztette tevékenységeit, hiszen a szabad és tisztességes választások lehetősége akkor távolinak tűnt;
- E. mivel az ENSZ ugyanazon a napon úgy határozott, hogy visszavonja a választási folyamat támogatását;

---

¹ HL C 314. E, 2006.12.21., 377. o.

² HL L 118., 2001.4.27., 48. o.

- F. mivel a hadsereg által támogatott ügyvivő kormány a korrupció felszámolásának céljával megtorló intézkedéseket vezetett be, ideértve minden politikai tevékenység betiltását, több mint 160 politikai vezető – köztük három volt miniszterelnök (Moudud Ahmed, Sheikh Hasina és Khaleda Zia) – és több mint 100 000 polgári személy fogva tartását vagy vád alá helyezését;
- G. mivel a jelentések a sajtószabadság gyakori megsértéséről szólnak, ideértve újságírók és média-alkalmazottak letartóztatását és kínzását;
- H. mivel az összevont erők egyre jelentősebb szerepet játszanak a korrupció elleni nemzeti szintű fellépésben, aminek révén a katonák széles körű jogot kaptak a gyanúsítottak házáinak megrohanására és javaik elkobzására;
- I. mivel egyre erősebb fenyegetésnek van kitéve Banglades régi hagyományra visszatekintő világi demokráciája, ideértve az emberi jogok, és különösen a nők jogainak tiszteletben tartását, a szólásszabadságot és a vallási toleranciát is;
- J. mivel az ismert bangladesi jogászt, emberi jogi aktivistát és az ENSZ embercsempészet kérdésével foglalkozó különmegbízottját, Sigma Hudát 2007 júliusában 3 év börtönbüntetésre ítélték vesztegetés és korrupció vádjával; mivel egyre erősebbek az aggodalmak, hogy a súlyos egészségi problémákkal küzdő Huda asszonytól megtagadták a szakorvosi ellátást; mivel Ban Ki Mon ENSZ-főtitkár 2007. július 17-én felkérte a bangladesi hatóságokat Huda asszony alapvető jogainak teljes tiszteletben tartására;
- K. mivel az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 10. cikkének megfelelően „minden személynek teljesen egyenlő joga van arra, hogy ügyét független és pártatlan bíróság méltányosan és nyilvánosan tárgyalja, s ez határozzon egyrészt jogai és kötelezettségei felől, másrészt minden ellene emelt bűnügyi vád megalapozottsága felől”;
- L. mivel 2007. augusztus 27-én a legfelső bíróság megsemmisítette a felső bíróság azon ítéletét, amely óvadék fejében elrendelte a 2007. július 16. óta fogva tartott Sheikh Hasina volt miniszterelnök és az Awami Liga volt elnöke szabadlábra helyezését;
- M. mivel Khaleda Zia volt miniszterelnököt és fiát 2007. szeptember 3-án Dhakában letartóztatták állítólagos korrupció miatt;
- N. mivel az EU és Banglades régóta jó kapcsolatot ápolnak és egymás fontos gazdasági partnerei;
1. őszinte aggodalmát fejezi ki a katonaság és a rendőrség részéről a 2007 augusztusában a dhakai egyetemen kirobbanó diáktüntetések ellen tett aránytalan válaszlépések miatt; úgy ítéli meg, hogy a tüntetések is bizonyították a hadsereg által játszott politikai szerep népszerűtlenségét; üdvözli azt aényt, hogy 2007. augusztus 28-án feloldották a tüntetések miatt Dhakában és további öt városban életbe léptetett kijárási tilalmat; kéri a diákok és tanárok tüntetéseit követően letartóztatott személyek azonnali szabadon bocsátását; ideértve a Shikkhok Samity tanárszervezet tagjait is, vagyis Anwar Hossaint, Harun Ur Rashidot, Saidur Rahman Khant és Abdus Sobhant;
2. őszinte aggodalmát fejezi ki az Awami Liga elnöke, Sheikh Hasina letartóztatása és indokolatlan fogva tartása miatt, akit 2007. július 16-án tartóztattak le hivatali zsarolás

vádjával, illetve a BNP (Bangladesi Nemzeti Párt) elnöke, Khaleda Zia ügye miatt, aki ellen korrupció vádjával jártak el ugyanígy; felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy átlátható módon és a törvények betartásával folytassák le az eljárást; különösen felszólítja a kormányt, hogy a korrupció elleni hadjáratát kizárólag a korrupció miatt indult bűnügyi eljárásokhoz kapcsolódó tényekre alapozza;

3. felszólítja a bangladesi hatóságokat, hogy a nemzetközi emberi jogi szervezetek, az érdekelt felek és a nemzetközi megfigyelők, például az EU-tagállamok diplomatai és a Bizottság delegációjának alkalmazottai számára biztosítsanak szabad bejárást a bíróságokra, hogy meggyőződhesse az eljárások tisztaságáról és pártatlanságáról;
4. őszinte aggodalmát fejezi ki a vesztegetés vádjával elítélt és bebörtönzött Sigma Huda fogva tartási körülményei miatt, különösen hogy nem kapja meg a szükséges sürgős orvosi kezelést; sürgeti a bangladesi hatóságokat, hogy biztosítsák Huda asszony számára az összes, egészségi állapota miatt szükséges orvosi kezelést és segítséget; felszólítja a bangladesi hatóságokat Huda asszony alapvető jogainak tiszteletben tartására, különös tekintettel arra a jogára, hogy a börtönben fogadhatta családtagjai és barátai látogatását; sürgeti a hatóságot e látogatások azonnali engedélyezésére; sürgeti a hatóságot e látogatások azonnali engedélyezésére;
5. sajnálatát fejezi ki, hogy az ügyvivő kormány, míg előrelépéseket tesz a korrupció letörésében, lényegesen kevésbé hatékony a politikai terén; kéri a bangladesi demokrácia helyreállítását és a szükségállapot megszüntetését; kéri különösen a politikai tevékenység tilalmának feloldását annak érdekében, hogy valamennyi párt és politikai szervezet felkészülhessen a nyílt és tisztességes választásokra, amint azt az alkotmány is lehetővé teszi;
6. tudomásul veszi a választási bizottság által 2007 júliusában közzétett választási menetrendet és minden olyan erőfeszítést, ami nyilvántartásba vétel átvizsgálására és a választási jog módosítására irányul; sürgeti ugyanakkor a kormányt, hogy vizsgálja felül a jelenlegi választási menetrendet és gyorsítsa fel az előkészületeket;
7. üdvözli az Európai Unió azon elkötelezettségét, hogy teljes technikai támogatást nyújt a bangladesi hatóságoknak a választások megszervezésében; felhívja az EU választási megfigyelő küldöttségét, hogy – amint az lehetséges és tanácsos – folytassa hosszú távú tevékenységét;
8. kéri, hogy vessenek véget az ország leplezett militarizálásának; őszinte aggodalmát fejezi ki a bangladesi katonai hírszerző szolgálat (DGFI) szerepe miatt és a fogva tartott személyek elleni állítólagos kínzások;
9. felszólítja a bangladesi kormányt, hogy a felső bíróság ítéleteinek megfelelően tartózkodjon a nyomornegyedek lakóinak a városi utak környékéről való önkényes kilakoltatásától és a földdel nem rendelkező földműveseknek a parlagon hagyott földekről való elűzésétől, és a szükséges kiköltöztetéseket csak jól előkészített rehabilitációs tervek alapján hajtsa végre;
10. kéri a Tanácsot és a Bizottságot, hogy a közelmúlt eseményei fényében figyelmesen kövessék nyomon a bangladesi emberi jogokat és a politikai helyzetet, valamint tiltakozzanak a szükségállapot folyamatos fenntartása ellen; felszólítja az EU és Banglades között az intézményépítés, a közigazgatási reform, a kormányzás és az

emberi jogok kapcsán létrehozott munkacsoportokat, hogy tevékenyen járuljanak hozzá a bangladesi demokrácia megszilárdításához;

11. felszólítja az ügyvivő kormányt, hogy tegyen lépéseket a nemzeti emberi jogi tanács létrehozása terén, amelynek megvalósítását a jövőbeni polgári kormánynak prioritásként kell kezelnie;
12. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a bangladesi ügyvivő kormánynak és az ENSZ főtitkárának.